

מפירות שגדלו בארצו, שנאמר: ראשית בכורי
ארמך תביא בית ה' אלהיך, והם נתונים לכהנים
אחר הגזתם בעזרה. המצוה נמנית במגן המצוות.
לא נתחייבו ישראל בבכורים אלא לאחר ירושה
וישיבה, שנאמר: וירשתה וישבת בה, מגיד שלא
נתחייבו בבכורים עד שבכשו את הארץ ותלקוה,
היינו י"ד שנים אחר שנכנסו לארץ, ואין בכורים
נוהגים אלא בפני הבית, שנאמר: ראשית בכורי
ארמך תביא בית ה' אלהיך, כל זמן שיש לך בית
יש לך בכורים אין לך בית אין לך בכורים, ועוד
שנאמר: והגיתו לפני מזבח ה' אלהיך, כל זמן שיש
לך מזבח יש לך בכורים, וכל זמן שאין לך מזבח
אין לך בכורים, ואף שילה בכלל החיוב, שנאמר:
והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשכון שמו
שבי, זה שילה ובית ערמס, ולפי שהיה בשילה
בית אבנים, או קראים בו בית ה' אלהיך, אבל
בנוב ונבעון אפשר שלא נקרא בית ה' ולא הקריבו
שם בכורים, וי"א שלא קרבו בכורים בנוב ונבעון,
משעם שבבמה גדולה לא קרבו תבואת שאין קבוע
להם ומ"א, ובכורים אף על פי שזמנם קבוע מעצרת
ועד ונבחה, מכל מקום האיל ויש להם זמן גדול
אין זה נקרא זמן קבוע, או עכ"ל שאם אין לו
פירות אינו מביא בכורים, אינם בחובות שיש להן זמן
קבוע, ויש חולקים וסוברים שבנוב ונבעון קרבו
בכורים, אבל בזמן הזה הם חלוקים, ויש
חלוקה עליהם קדושה כלל והם חלוקים, ויש
מהראשונים סוברים שמהלוקת תנאים היא אם בכורים
שהפריש בזמן הזה קדושים, ואף לדבריהם הלכה
שאנם קדושים.

אין בכורים נוהגים אלא בארץ ישראל כלכל,
שנאמר: אשר תביא מארצך, למעט חין לארץ.

על הבכורים, אלא שאינו קורא, אף המפריש
בכורים ויבש המעין או נקצץ האילן שמביא ואינו
קורא, הרי זה נקצץ ויבש לפני המפרשה, אבל
לאחר המפרשה אינו מביא, כיון שנראה לקריאה
ונדחה, אף כאן יש מהראשונים שלא חילקו, ויש
על חיוב בכורים משדה של נכרי בארץ ישראל,
ע"ע אין קנין לנכרי בארץ ישראל.

הפירות. אין מביאים בכורים אלא משבעת
המינים, האמורים בשבט הארץ, והם: החטים
והשעורים והענבים והתאנים והרמנים והזיתים
והתמרים, שנאמר: מראשית, ולא כל
ראשית, למעט אלו שאינם משבעת המינים,
ועוד שנאמר כאן: מארצך, ונאמר שם: ארץ
חטה ושעורה וזית, מה ארץ האמורה שם משבעת
המינים, אף ארץ האמורה כאן משבעת המינים,
ואם הביא משאר המינים לא נתקדשו, ויש מן
הראשונים חלוקים שאם רצה להביא משאר המינים
מביא, יש סוברים שאף הכוסמן ושכולת שועל
והשיפון מן החטים או מין שעורים הם ומביאים
הם בכורים, ויש סוברים שאינם בכלל החטים
ושעורים.

יש מן הראשונים סוברים שאינו חייב להביא
בכורים מכל שבעת המינים ורי לו אם הביא ממין
אחד בלבד, שנאמר: מראשית, ולא כל ראשית,
ונדחו רב"מ.

אין מביאים בכורים אלא מן המוכר, שנאמר:
מארצך, ולא כל ארצך, למעט שאינו מן
המוכר, לפיכך אין מביאים לא מתמרים שבהרים
ולא מפירות שבעמקים ולא מזוית שמן שאינם מן

- 120 דרב"ל שם, וע"י תורת הארץ פ"א אות סט. 123 דרב"מ
- שם, וע"י מקרא בכורים, 124 ע"י תנ"ל. 125 ד"ש שם
- פ"א מ"ה תוס' ב"ב שם. 126 ע"י דרב"מ שם ה"ב
- ונבחה לירוש' שם, וב"ה ד"ר ר' יצחק ב"ר אבא ד"ה יבש
- 127 בכורים פ"א מ"ה רב"מ פ"ה ה"ב. 127 דברים ח
- ח"ט. 128 ספרי שם ורב"מ שם, וע"י פ"ה ד"ה פ"ה
- 129 דברים לו ב. 130 ספרי דברים ובמחלוקת שם: ירוש'
- בכורים פ"א ה"ג. 131 ד"ש מנחות שם: מה"ש
- להרמב"ם בכורים שם. 132 דברים שם. 133 דברים
- ח. ת. 134 רבן נמליאל בר רבי מנחות שם: ירושלמי
- שם, וע"י ר"א סורתי ולכנס האזנה ונדר אריה דברים שם
- למה צריכים שני הכינויים: מראשית ומאריך, וע"י ספרי
- שם ליסוד אחר. 135 ירושלמי שם: רב"מ שם.
- 136 ד"ש נחמיה י לו, וע"י מלכים שם: הירוש' הר"ן
- לחולין ק"ב. וע"י תוס' רע"ה בכורים פ"ג מ"ה תבואה
- והשאר בצ"ע. 137 תוס' מנחות לו ב ד"ה אוניא לפי
- מה"ש, וע"י ד"ש בר"ש. 138 פ"ה שם. וע"י תורת
- שם פ"א מ"ה. 139 ר"א סורתי פ"ה תבואה, בשם ר"ה
- מאוריגוס, וע"י ד"ש בר"א שדה. 140 מנחות שם.
- 141 ד"ש שם. 142 בכורים פ"א מ"ה. וע"י ר"ה פ"ה
- נב א שפירש: כל ששט המינים לא יביא מ"ה העמקים
- ובר"ש שם: תבואות רבו. 143 תוספתא בכורים פ"א:

המוכר, רבן שמעון בן נמליאל אומר אין מביאים
המרים אלא מירוח, ר' שמעון בן אלעזר אומר
מביאים מרמנים שבעמקים, ואין הלכה כנעלהם.
ואם הביא שלא מן המוכר — כגון תמרים שבהרים
ותאנים מרות ומרוקבות וענבים מאובקים
ומעושנים — נתלקו אמוראים: עולא ורי יוחנן
אמרו לא נתקדשו, וריש לקיש אמר נתקדשו, שהרי
זה במקדש בהמה בחישה לקרבנות שקדשה אף
שאין זו מצוה מהמכר, הלכה שלא נתקדשו.
מרות הגדלים בעציץ שהוא נקוב, וכן פירות
הגדלים כסמנה, נתלקו בהם: יש סוברים שמביאים
מהם בכורים, ויש סוברים שאין מביאים מהם
בכורים, לפי שאינם מן המוכר, או לפי
שנאמר: בארצם, הלכה שאינו מביא.
פירות הגדלים כגון בחורבה, יש מהראשונים סוברים
שדבריהם הכל מביא מהם בכורים, לפי שהם מן
המוכר ויותר מתמרים שבעמקים, ויש סוברים
שדבריהם בעציץ נקוב ובסמנה מהבאה, אף כגון
ובחורבה אינו מביא.

פירות שעלו מאליהם חייבים בבכורים,
שנאמר: בכורי מעשך אשר תורע בשדה, או
שנאמר: בכורי כל אשר בארצם, אחר הנסוע
ואחד עולה מארץ.

על נדולי בכורים ע"י גדולי.
פירות שבעית חייבים בבכורים, ויש
סוברים שאינם חייבים, לפי שהם הפקר, ולא
נתחייבו בשעת הכינוס, ואינו יכול לומר האדמה
אשר נתת לי.

השומות אינה פטורה מחובת בכורים, שנאמר:

- ירושלמי שם ה"ג. 144 דב"מ פ"ב ה"ג. 145 דב"מ
- שם, וע"י ירושלמי שם. 146 מנחות פ"ד ב ירושלמי
- בכורים שם, ושם מה"ש ריש לקיש לספרי תרומה מן הרע
- על תיפה. 147 דב"מ שם, ע"י ירושלמי שם שבכריתא
- אמר כן, ע"י כ"מ ובמחלוקת. 148 ע"י עציץ נקוב.
- 149 שתי ברייתות במנחות פ"ד ב וריש לקיש שם, וע"י
- מקרא בכורים שנתלקו אם חייבים גם בקריאה.
- 150 ברייתא שם פ"ה א ור' יוחנן שם. 151 ע"י נ"פ שם
- פ"ד ב וריש לקיש א ד"ה אלא וד"ה תנאי, וע"י שו"ת הרא"ש
- כלל ב ס"ד. 152 במדבר יח יג. 153 דב"מ פ"ב
- ה"מ. 154 דב"מ שם. 155 דב"מ שם, וע"י מקרא
- בכורים שם יש מחלוקת אם קורא. 156 שו"ת הרא"ש
- שם: בסוף משנה שם. 157 ראב"ד בהשנות שם.
- 158 שמות כג טו. 159 מנחות פ"ד ב. 160 במדבר
- יח יג. 161 דב"מ שם ה"ז. 162 ד"ש שמות כג יט
- לגירסתו, וע"י תורת הארץ פ"א אות יט שמע"ל למד
- כשלקט הוא עצמו מפירות שדה, שלא גרע מלוקט מירות
- מן השוק וקנה את הקרקע אחר כך, שהוא מביא בכורים,
- ע"י לעזר. 163 נדר אריה שמות שם: אור החיים פ'
- תבוא. 164 נדר אריה שמות שם, וע"י ד"ה סורתי
- שיש שאינם נוספים בו בר"ש. וע"י במגיל מצוה צא
- ועצת פטח מנחות ע"י ס"ב ה"ט ותנ"ל הארץ פ"א